

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **A. W. (W.)**

ukaranego z art. 116 § 1a k.w.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 24 maja 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść ukaranego
od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w
Katowicach z dnia 8 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII W 234/21,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i uniewinnia ukaranego od
popęłnienia przypisanego mu wykroczenia, a kosztami
postępowania w sprawie o wykroczenie obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach wyrokiem nakazowym z dnia 8 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII W 234/21, uznał obwinionego A. W. za winnego tego, że „w dniu 16 grudnia 2020 r. w K. na Rynku - miejscu ogólnodostępnym, nie przestrzegał nakazu zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, ust i nosa”, czym wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 116 § 1a k.w. w zw. z § 25 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i

zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wydanego na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 ze zm.) i za to, na podstawie art. 116 § 1a k.w. w zw. z art. 24 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100,00 zł.

W konsekwencji niezaskarżenia tego rozstrzygnięcia sprzeciwem wyrok uprawomocnił się w dniu 22 czerwca 2021 r.

Ukarany w dniach: 11 sierpnia 2021 r., 16 grudnia 2021 r. oraz 17 grudnia 2021 r., złożył do Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach wnioski „o uznanie skazania za niebyłe” na podstawie art. 2 § 2 k.w., podnosząc, że w dacie orzekania czyn objęty orzeczeniem nie był już zabroniony pod groźbą kary (k. 24, k. 27, k. 29 akt VIII W 234/21).

Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach postanowieniem z dnia 23 marca 2022 r., sygn. akt VIII Ko 11/22, nie uwzględnił wniosku ukaranego. W uzasadnieniu postanowienia zaś uargumentował, że 2 § 2 k.w. nie ma zastosowania do podstawowych przepisów porządkowych, które od początku miały charakter przepisów epizodycznych (k. 33-34).

Od wyroku nakazowego z dnia 8 czerwca 2022 r., wydanego w sprawie o sygn. akt VIII W 234/21, kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył powyższe rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach w całości na korzyść ukaranego, podnosząc zarzut „rażącego i mającego istotny wpływ na jego treść naruszenia prawa materialnego, tj. art. 2 § 1 k.w. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że czyn przypisany A. W. wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 116 § 1a k.w. w zw. z § 25 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2132) wydanego na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020r. poz. 1845, ze zm.), pomimo tego, że w dacie orzekania nastąpiła zmiana przepisów wykonawczych, polegająca na tym, że obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego w miejscach ogólnodostępnych w tym na drogach i placach,

na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych został uchylony z dniem 6 czerwca 2021 r. na mocy § 1 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 1013.), w związku z czym, podlegające ukaraniu w dacie czynu zachowanie obwinionego, nie było zabronione pod groźbą kary w dacie orzekania”.

W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i uniewinnienie obwinionego od popełnienia przypisanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Trafnie zauważył Rzecznik Praw Obywatelskich w złożonym nadzwyczajnym środku zaskarżenia, że przywołane w opisie wykroczenia a także stanowiące podstawę ukarania rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2132) zostało uchylone z dniem 28 grudnia 2020 r. na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2316). Ostatnim zaś obowiązującym rozporządzeniem, które w § 25 ust. 1 pkt 2 lit. a przewidywało obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego w miejscach ogólnodostępnych w tym na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r., poz. 861).

Regulacja § 25 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r., poz. 861), jak dalej słusznie zauważa Rzecznik Praw Obywatelskich, została natomiast uchylona z dniem 6 czerwca 2021

r. na mocy § 1 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 1013.). Na mocy § 2 rozporządzenie to weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, co nastąpiło w dniu 6 czerwca 2021 r.

Wobec tak ukształtowanego przez prawodawcę stanu prawnego, czyn przypisany obwinionemu wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 8 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII W 234/21, w dacie orzekania nie podlegał ukaraniu.

W kontekście rozważań czynionych na kanwie analizowanej sprawy należy także przypomnieć, że stosownie do treści art. 2 § 1 k.w., jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia wykroczenia, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Trafnie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 marca 2022 r., sygn. akt I KZP 12/21 (OSNK 2022, z. 4, poz. 12), Sąd Najwyższy stwierdził, że norma intertemporalna zawarta w art. 2 § 1 k.w. (podobnie jak w art. 4 § 1 k.k. i art. 2 § 2 k.k.s.) znajduje zastosowanie do uregulowań epizodycznych zawartych w ustawie albo aktach wykonawczych, które uszczegóławiają przepisy ustawowe albo stanowią ich wypełnienie (przepisy blankietowe), jeżeli w ustawie nie przewidziano stosownych uregulowań przewidujących odmienne reguły rozstrzygające o kolizji ustaw w czasie.

W zakresie uregulowanego na mocy aktu wykonawczego obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego w miejscach ogólnodostępnych w tym na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych, nie przewidziano regulacji wyłączających stosowanie art. 2 § 1 k.w.

Wobec powyższego nie można również zaaprobować argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu wydanego w toku postępowania wykonawczego postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 23 marca 2022 r., sygn. akt VIII Ko 11/22.

Mając na względzie poczynione wcześniej uwagi należy więc stwierdzić, że wyrok nakazowy Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 8

czerwca 2021 r., sygn. akt VIII W 234/21, został wydany z rażącym naruszeniem art. 2 § 1 k.w., ponieważ zachowanie przypisane obwinionemu a to, że w dniu 16 grudnia 2020 r. w K. na Rynku - miejscu ogólnodostępnym, nie przestrzegał nakazu zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, ust i nosa, podlegające w dacie popełnienia czynu karze, nie podlegało już ukaraniu w dacie orzekania, co miało w konsekwencji istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, bowiem zastosowanie w niniejszej sprawie przepisu art. 2 § 1 k.w., skutkowałoby orzeczeniem odmiennym co do istoty.

Mając na uwadze powyższe należało uchylić zaskarżony kasacją wyrok i uniewinnić obwinionego.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do treści art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.